

5. Atölye Sonuç Raporu

'Diasporada kalıcı ve kolektif barış ve demokrasi siyasetini üretme yöntemleri'

Diasporada kalıcı ve kolektif barış ve demokrasi siyasetini üretme yöntemleri başlıklı toplantıda, mevcut sorunlar, durum ve konjonktür hakkında etraflıca konuşularak, mevcut duruma uygun, gereksinimlere yanıt veren ve sürdürülebilir bir yapıya gereksinim ve tesis etme yolları üzerine detaylı olarak tartışıldı, irdelendi ve fikirler bir araya getirilerek öneriler oluşturuldu.

Dayatılan sürgün ya da diaspora statülerine sıkışmanın sorunları üzerine mütalaa edildi, bu sıkışmışlıktan çıkış yollarının, bir arada durma ve birlikte mücadele etme yöntemleri ile iç içe geçmişliği tartışıldı. Yapılacak mücadelenin, üretilecek muhalefetin konumsallığının önemli olduğu, bulunduğumuz konumun potansiyellerinin de dikkate alınması gerektiği vurgulandı.

Nasıl bir barış sorusu gerçekten önemliydi. Devletler arası ya da devlet dolayimli müzakereler yerine, toplumsal rıza arayan bir sürecin işletilmesinin önemi konusunda görüşler dile getirildi.

Barış mücadelesinin kurumsallaşması gerekiyor. Bu mücadelenin, ancak, bir çerçevesi ve sürekliliği olan bir yapı ile mümkün olabileceğinde ortaklaşıldı.

Demokratik çoğulcu, özerk ve yatay yapılanmayı öne çıkaran bir taban örgütlenmesi olması konusunda oydaşıldı. Bu modele uyan biçimler üzerine kafa yoruldu. Alternatif olarak farklı modeller de tartışıldı. Örgüt ve örgütlenme kavramları etrafında tartışıldı.

Bir arada durup birlikte mücadele etmek konusunda ortak eğilim oluştu.

Böylesi bir girişim için boş bir alan olduğu, buna gereksinildiği ve bu mecranın mevcut örgütlerin/yapıların hareket alanlarının ve kabiliyetlerinin dışında olması gerektiği belirtildi.

Çünkü mevcut, sınırlarını kendi amaçlarına göre belirlemiş örgütlülüklerle yeni bir potansiyelin açığa çıkarılması neredeyse imkansız.

Yeni yapıyı, bir ideolojik parti kuruyormuş gibi ele almamak lazım.

Ortaklaşılabilir bir zemin üzerinden, müşterekler üzerinden bir tartışma yürütülebilir.

Adı sanı belli bir yapı ciddiye alınma ve sesin güçlü çıkmasına vesile olur.

Bunun yanında birbirimize karşı sorumlu olmamızı ve enerjimizi daha fazla koymamızı da tetikleyecektir. Birbirimize karşı sorumlu olduğumuz, gelecek konusunda ortaklaşabileceğimiz bir yapı olmalıdır.

Yurtdışına zorunlu olarak göçle gelen politikacı/aktivist/gazeteci/akademisyenler vb. entelektüeller, geçen süre içinde bir diaspora toplumuna dönüştü ve/veya dönüştürüldü.

Ancak buna denk düşen bir politika oluştuğunu söylemek mümkün değil. Bu minvalde gerçekleştirilen girişimler ise, başlayan ve sönümlenen bir sürece dönüştü, fazlaca bir yol kat edilemedi.

Mevcut toplamın açığa çıkmamış oldukça yüksek bir potansiyelin devreye sokulması için uygun politika ve yapılara gereksinimin olduğu konusunda ortaklaşıldı.

Avrupa'da ciddi demokrasi sorunları var ve bir savaş halinin içindeyiz. Dolayısıyla yereller arasındaki sorun ortaklığı ve ilişkiselliğin de en güçlü olduğu bir tarihsel eşikteyiz.

Sürgün entelektüel bu yangın yerinde birkaç cephede birden mücadele eder. İlki göç ettiği yerdeki yangın yeridir. İkincisi göç etmek zorunda kaldığı yerdeki yangın yeridir.

Bu aradalık konumuyla bu mücadeleleri birbirine bağlama yetisine de sahiptir. Tam da bu nedenle Avrupa'da yükselen otoriteryen sağcı yükseliş de Kürt halkına öfkesini kusan ve Türkiye'de yaşayan diğer halkları da ezen rejim de görüş alanındadır, üstelik bunları birbirine bağlayabilecek konumdadır.

Bu çerçevede, ortak sorunları ortak mücadele zeminine oturtacak müşterek yapılar oluşturulması önemli.

Böylesi müşterek yapılar kendinden önceki kuşakların deneylerini ve birikimlerini de kendine bağlayacak bir ferasete sahip olmalıdır.

Bu bağlamda hatırı sayılır bir deneyim alanı mevcuttur. Büyük deneyimlerimiz var. Ülke deneylerimiz var, HDK vb deneylerimiz var ve bunlar ciddi deneyimler. Büyük ve etkili platformlar kuruldu. Şimdiyse, daha önceki deneyimleri unutmadan mevcut deneyimlerimizi bir araya getirmenin zamanı geldi ve bu bir yandan da zaruriyet.

Bu amaçlara ulaşmak için ise:

- i. bir çekim alanının oluşturulması lazım gelir
- ii. ve doğru bir mekanizmanın kurulması ve işletilmesi gerekir.

Ancak böylece bir baskı grubuna da dönüşmek mümkün olabilir.

Özerk bir yapı bunu daha efektif bir biçimde başarabilir.

Oldukça gerekli olan, ama atlanan bir enformasyon ağıımız maalesef yok.

Bireylere ulaşmaya ve onların yeteneklerini güce dönüştürmeye ihtiyacımız var. Bunun için gerekli olan ağın oluşturulmasında yarar var.

Mücadele ayaklarımızdan biri Avrupa kurumlarıdır. Nasıl yapılacağı dikkatle irdelenmeli ve özenle planlanmalıdır. Kurumsal düzlemde "savaş" kabul görmediği ve "terörizm" olarak nitelediği için barış mücadelesini sürdürmek için yeni yollar lazım.

Bu bağlamda yeni bir mücadele dilinin tesisi ise bir zarurettir. Diğer bir mücadele alanı ise 'diaspora'nın güçlendirilmesidir. Bunun nasıl yapılacağı üzerine de düşünmek gerekir.

Bir başka mücadele ayağı da yeni-yerellerdeki yerel muhalif/devrimci/progresif örgüt/örgütlülük/inisiyatifleriyle bağ kurma çabasını içerir. Artık günü ve dönemi kurtarma eyleminden kurtulmanın ve kendi gündemlerimizi/eylem ve söylemlerimizi oluşturma çabasını vermek

gerekiyor. Bu çerçeve, proaktif yeni bir politik mücadeleyi gerekli kıldığı için, özgün/özerk bir yapı bu mücadelenin olmazsa olmazıdır.

Kalıcı ve kolektif bir yapının Avrupa'da bir çok çalışma ayağı vardır: akademi, basın, kadın, politik aktivizm, LGBTİ+ aktivizmi vb. Bunların nasıl birleştirileceği üzerine kafa yormak gerekir.

Türkiye'de faşizmin saldırganlığı her geçen gün artıyor. Savaş politikalarını yüksek bir ivmeyle arttırıyor. Kürdistan'a yönelik saldırganlığı dinmeden devam ediyor. Bu durum bizim için en öncelikli sorunlardan biridir. Bu çürüme kendiyi birlikte her şeyi de çürütmeye başlıyor.

Demokrasi ve barış çağrısının çerçevesinin çok iyi çizilmesi ve mümkün olabilecek en geniş perspektiften ve ortak mücadeleye yatkın bir duruşu barındırması gerekiyor.

Bu platformun/yapının halka da çağrıları olabilir, alternatif girişimleri olabilir. Seferberlik yasasına karşı alternatif yasa önerileri hazırlayabilir hukukçular örneğin. Sürgünde Kürt parlamentosunu yeniden hatırlatılabilir. Bu söylemler halka umut verebilir.

Dilimizi/söylemimizi güncellemek, eylemlerimizin ve kapsama alanımızın da kaplamasını geliştirecektir. Küresel bağlamda savaşı, yerel düzlemde de tutsakları görebilmeliyiz. On binlerce insan tutsak ve niceliği görünür kılsak söylemi de güçlendirebiliriz.

Bütün bu hedefleri gerçekleştirmek için uygun bir kıyafet, form gerekiyor. Örgüt/örgütlenme bu çabanın mimarisini konuşmak anlamına gelir. Çalışma grubunda bunun şekli şemali ve mimarisi üzerine de tartışıldı.

Yatay ve özerk bir taban örgütlenmesine uyacak biçim çok çeşitli olabilir. Uygun olanı seçmek için tartışmanın sürmesi gerekmekte. Yine de bunun bir düşünce/starteji üretme mecrası olması gerektiği ve bir nevi araştırma merkezi (think-tank) olarak iş görmesi (en azından belli bir boyutuyla) kaçınılmaz görünüyor.

Ancak bunun neo-liberal bir think-tank biçiminde değil, tam tersine kolektif üretime olanak veren, özgür çoğaltma olanak veren ve paylaşımcı bir **kolektif** ve dayanışmacı bir **forum** biçimde örgütlenmesi de kaçınılmazdır.

Eylüle kadar bu bağlamda bir taslakla oluşturmak gerekiyor.

Think-tank mı, **meclis** mi, bir çeşit **platform** mu, yeni bir **kurum** mu ya da bunların hiçbiri değil de bambaşka yeni bir şey mi, nasıl bir örgütlülük olacağı kısa sürede karşılaştırılmalıdır. Hangi biçime olursa olsun bugüne kadar tezahür edenden başka türlü bir görünülük sağlaması zaruridir.

Bütün bunları gerçekleştirebilmek, potansiyeli hareketlendirmek için yeni bir heyecan ve çekim alanı oluşturmak gerekiyor.

Asıl mevzu heyecanla sürdürme ve kalıcı hale getirme meselesidir.

Hiçbir örnek, tarihten kopuk nevi şahsına münhasır bir örnek değildir, etkili bir söylem için tarihselleştirilmesi zaruridir. Örneğin, devletlerin muhaliflere uyguladıkları hukuksuzluk, tecrit vb baskı mekanizmaları üzerinden bir perspektif oluşturup, Öcalan'ın tecridini de bu kapsamda dile getirmek gibi. Bu bağlamda tüm siyasi tutsakların dikkate alınması, argümanı zayıflatmak bir yana, söylemdeki tecridin kırılarak sesi daha tok çıkarmaya vesile olur.

Son Sözler

- Bir adres/isim/yapı göstermeliyiz. Bu yapıların hem devamlılığının garantisi olur hem de kamu nezdinde çalışmalarımıza/eylemlerimize devam edeceğimizi de gösterir. Kiminle muhatap olunacağını da bilinmesi gerekir. Bu bağlamda bir yapı olarak ortaya çıkmak yaşamsaldır.
- Barış ve demokrasi mücadelesi için yatay bir taban örgütlenmesi dikkate alınmalıdır.
- Herkesin kendisini içinde ifade edebileceği bir örgütlenme olmalıdır.
- Mevcut örgütsel standartlar bu mecrada çok başarılı olamıyor. Yöntem, üslup ve yöntemin değişmesi gerekiyor.

- Etkili çalışmalar yapılabilmesi için, mevcut yapıların gündemlerine hapsolmayan bir konumlanış bu meselede ciddiye alınmalıdır. Ancak aydın olmanın sorumluluğuyla bağımsız ve özgürce düşünebilme gücüyle daha verimli olunabilir, alternatif öneriler ortaya konabilir, farklı bakış açıları, yeni perspektifler şekillenebilir.
- Örgütlerden bağımsız kendi gündemini yaratıcı yöntemlerle oluşturan ve mevcut örgütlere entelektüel alanda destek olan, özerk bir yapılanma etkili bir mücadele için yaşamsaldır.
- Böylesi bir girişim, elimizden alınan statüleri asıl anlamıyla var edebildiğimiz, kendi alanlarımızdan katkı sunabileceğimiz, akademisyenin, gazeteciliğin kendi mecrasında kendini var ettiği bir platform olacaktır. Bu özelliği potansiyelleri aktive etmesi açısından oldukça güçlüdür.
- Geçmiş süreçlerde atılan adımlar önemli adımlardı. Neden sürdürülemediği ayrı bir tartışma konusu. Şimdi bir olgunlaşma var olgunlaşanları bir torbaya koymanın tam zamanı.
- Atölyeleri/tartışmaları genişletmek/büyütmek, daha verimli kılmak için bu çalışmaya katılamayanlara da çağrı yapılmalı.
- Çarpıcı ve akılda kalan bir isim düşünülmeli. Mümkünse tek bir kavramda kesişebilmeli.
- Farklı çalışma gruplarının içe içe geçebileceği bir örgütlenme olmalı. Bütün bu birimleri, boyutları, alanları birbirine bağlayan birbirinden sorumlu kılan bir yapı gerekiyor. Bu olmaksızın bir sürekliliğin sağlanabilmesi zor görünüyor.
- Devamlılığın ve kalıcılığın tesisi önemli, aksi takdirde her başlangıç bir öncekinden daha zayıf hale geliyor.

- İlkeler çerçevesine hilaf olmadığı sürece kimlerin yer alacağı konusunda sınırlama yapmamak gerekir.